

ПрАТ "ВНЗ "МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ"

Навчально-науковий інститут права імені князя Володимира Великого

Кафедра правоохоронної та антикорупційної діяльності

Затверджую
Директор Навчально-наукового
інституту права ім. князя
Володимира Великого

Микола ЗУБРИЦЬКИЙ
"_____ 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
правоохоронної та
антикорупційної діяльності
Протокол №1 від 28 серпня 2025р.
Завідувач кафедри

Володимир ЗАРОСИЛО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»

Спеціальності:	К9 Правоохоронна діяльність
Освітнього рівня:	другий (магістерський) рівень
Освітньої програми:	«Правоохоронна діяльність»
Спеціалізація:	_____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Крупей Вікторія Юріївна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри
правоохоронної та антикорупційної діяльності _____

(підпис)

Викладач:

Крупей Вікторія Юріївна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри
правоохоронної та антикорупційної діяльності _____

(підпис)

Силябус розглянуто на засіданні кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності

Протокол №1 від 28 серпня 2025р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Актуальні проблеми кримінального права
Шифр та назва спеціальності	К9 Правоохоронна діяльність
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	5 кредити/150 год Лекції : 34 Семінарські заняття: 16 Самостійна робота студентів: 100
Терміни вивчення дисципліни	I семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-pravooohoronnouy-diyalnisty/silabusi11.html

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація

	Крупей Вікторія Юріївна
	Кандидат юридичних наук
	Доцент
	Доцент кафедри правоохоронної та антикорупційної діяльності
Дисципліни, які викладає НПП	Кримінальне право, Міжнародне кримінальне право, Міжнародна політика у сфері боротьби зі злочинністю.
Напрями наукових досліджень	Кримінальне право, Міжнародне кримінальне право, Кримінальне законодавство Європейського Союзу.
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID: Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=QDf-DZEAAAAJ Scopus:
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	Kaf.prd.409@gmail.com
Контактний тел.	490-95-02
Телефон кафедри	490-95-21
Портфоліо викладача на сайті кафедри /Інституту/ Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-pravooohoronnouy-diyalnisty.html

Анотація курсу. Метою навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права» є поглиблене вивчення норм, принципів, положень та інститутів чинного Кримінального кодексу України 2001 року та дослідження останніх тенденцій у національній доктрині кримінального права, ґрунтовне закріплення практичних навичок застосування попередньо набутих знань. Дана навчальна дисципліна поглиблює і розширює знання здобувачів другого (магістерського) рівня з найбільш актуальних проблем застосування кримінального законодавства як Загальної, так і Особливої частин кримінального права. Вивчення даної дисципліни необхідне для формування глибоких теоретичних і практичних знань щодо останніх тенденцій у національній доктрині кримінального права для використання їх у подальшій професійній діяльності.

Предмет вивчення дисципліни – сукупність правовідносин, які виникають при вчиненні кримінального правопорушення між особою, яка його вчинила, та державою, від імені якої виступають відповідні правоохоронні та судові органи, та які регулюються кримінальним законодавством України.

Мета курсу: формування глибоких теоретичних і практичних знань кримінального законодавства та особливостей його правозастосування з урахуванням судової практики для використання набутих знань у подальшій професійній діяльності; набуття здатності розв'язувати типові і не типові ситуації, задачі з різним ступенем складності; формування у майбутніх фахівців умінь та компетентності для забезпечення ефективного управління у сфері кримінальної юстиції з урахуванням останніх досягнень кримінального права та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з глибокими теоретичними і практичними знаннями щодо кваліфікації кримінальних правопорушень, здійснення розслідування і правосуддя у кримінальних справах та сучасних тенденцій розвитку національної доктрини кримінального права.

Завдання навчальної дисципліни: з'ясування проблемних питань кримінального права; поглиблене вивчення законодавчих і теоретичних питань, пов'язаних з сучасними проблемами кримінального права; вивчення позицій науковців щодо перспектив вирішення проблемних питань кримінального права; проведення наукового аналізу кримінального законодавства і практики його застосування; виявлення переваг і недоліків, пропозицій щодо вдосконалення чинного кримінального законодавства; формування власної думки щодо проблемних питань кримінального права. Завдання дисципліни передбачає забезпечення формування у студентів поглиблених знань кримінального законодавства України, а також здатність аналізувати проблемні положення кримінального права для здійснення ефективного нормотворчого процесу і управління у сфері кримінальної юстиції.

Пререквізити навчальної дисципліни. «Теорія держави і права», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Адміністративне право», «Міжнародне кримінальне право».

Постреквізити навчальної дисципліни. «Актуальні проблеми кримінального процесу», «Актуальні проблеми розслідування кримінальних правопорушень», «Кваліфікація адміністративних правопорушень», «Актуальні проблеми забезпечення антикорупційної діяльності».

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК4. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Спеціальні (фахові/предметні) компетентності	СК2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків. СК3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення. СК4. Спроможність організовувати і керувати діяльністю підрозділів, створених для виконання завдань у сфері правоохоронної діяльності. СК5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності. СК7. Здатність ефективно здійснювати правове виховання молодших колег у процесі набуття і вдосконалення ними професійних навичок. СК15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.
Результати навчання	РН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять. РН5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення. РН6. Спілкуватися англійською мовою усно і письмово

	з професійних та наукових питань правоохоронної діяльності. РН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності РН13. Відшукувати необхідну інформацію в спеціальній літературі, базах даних, інших джерелах інформації, аналізувати та об'єктивно оцінювати інформацію. РН14. Розробляти та управляти проектами у сфері правоохоронної діяльності та з дотичних міждисциплінарних напрямів, аналізувати вимоги, визначати цілі, завдання, ресурси, строки, виконавців. РН15. Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку. РН19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.

Зміст навчальної дисципліни.

№	Назва теми	
1. Змістовний модуль: «Актуальні проблеми застосування положень Загальної частини Кримінального кодексу України»		
1.	Кримінальне законодавство України: сучасний стан та нові виклики	
2.	Закон про кримінальну відповідальність та інші джерела кримінального права.	
3.	Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації	
4.	Проблематика заходів кримінально-правового характеру	
5.	Проблеми застосування амністії та помилування	
6.	Проблеми застосування законодавства у сфері покарання неповнолітніх	
Змістовний модуль: «Актуальні проблеми застосування положень Особливої частини Кримінального кодексу України»		
7.	Проблеми застосування кримінальних покарань проти основ національної безпеки	
8.	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я та особистої безпеки особи	
9.	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти волі, честі та гідності особи	
10.	Проблеми кваліфікації кримінальних правопорушень проти	

Підсумкове оцінювання	Сума балів за семінари	Сума балів за самостійні роботи	Модульна контрольна робота	Сума балів за екзамен	Загальна сума
	16	34	10	40	100

Робота на семінарському занятті оцінюється у 2 бали.

Види робіт передбачених на семінарському занятті:

- експрес-опитування;
- опитування за темою заняття;
- тест;
- виконання практичного завдання;
- розв'язання задач;
- презентації студентів.

Самостійна робота студента передбачає підготовка до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет - джерел та судової практики, підготовка юридичних документів. Оцінюється у 2 бали.

Модульний контроль здійснюється у вигляді *тестування*. Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 10 питань.

Види тестових завдань:

- 3 вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;
- 3 вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань МКР – максимум 10 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
68-74	D		
60-67	E	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX		
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу. Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми кримінального права» передбачає засвоєння та дотримання, насамперед, принципів академічної доброчесності та професійної етики. Зокрема, академічна доброчесність вимагає в першу чергу орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах. Доповіді та презентації, які представлятимуть здобувачі, мають бути оригінальними та авторськими, містити цитати з

посиланнями на першоджерела. Усі письмові роботи, в т.ч. МКР, мають бути написані власноруч. В свою чергу від майбутніх представників правничої спеціальності професійна етика вимагає дотримання таких основних принципів професійної етики як вірність духу і букві закону, рівність усіх перед законом, дотримання презумпції невинуватості, справедливості, невідступності, повага до колег тощо.

До слухачів курсу висуваються наступні правила відвідування занять. Пропуск занять, як і запізнення на заняття без поважних причин є неприпустими. До студента у випадках пропуску заняття без поважної причини та постійних запізнень викладач має право застосувати стягнення – відрахування балів. Відсутність на семінарському занятті відпрацьовується. Відпрацювання семінарського заняття за рішенням викладача може здійснюватися у формі опитування, тестування, виконання практичного завдання, розв'язання задачі з відповідної теми. Натомість за активну участь на заняттях, науковий та творчий підхід до опанування навчальної дисципліни (наприклад, участь у студентських конференціях за напрямком навчальної дисципліни, підготовка презентацій, опрацювання додаткової літератури, пошук та аналіз судових рішень) викладач має право застосувати до студента заохочення – нарахування балів.

На останньому за розкладом практичному занятті проводиться основна форма поточного контролю у вигляді письмової модульної контрольної роботи. Результат модульної контрольної роботи для студента, який не з'явився на контрольний захід, є нульовим. У такому разі, студент має можливість повторно виконати модульну контрольну роботу лише один раз. Студенти, які повторно виконують модульну контрольну роботу, мають з'явитися у призначений викладачем час.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни.

1. «Судочинство та судоустрій в Україні» посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого співавторство. «Видавництво Людмила» 2020 - 196 с
2. Юридичний механізм захисту прав людини: посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2021. 172 с.
3. Криміналістика: збірник тестових завдань: посібник для вищих навчальних закладів Співавторство "Видавництво Людмила", 2021. 60 с.
4. Прокуратура України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022. 119 с.
5. Правоохоронна діяльність в Україні посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022. 119 с.
6. Національна поліція України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 188 с.
7. Національне агентство з питань запобігання корупції посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 136 с.
8. Національна гвардія України як правоохоронний орган посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 104 с.
9. Державна прикордонна служба України як правоохоронний орган спеціального призначення посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук,

професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2023, 168 с.

10. Національне антикорупційне бюро України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 168 с.

11. Служба безпеки України посібник для в закладів вищої освіти за заг. ред. доктора юридичних наук, професора В.О. Заросила та доктора юридичних наук, професора А.М. Кислого. Київ: "Видавництво Людмила", 2022, 128 с.

Рекомендовані джерела інформації.

Нормативно-правові акти:

1. Загальна декларація прав людини ООН від 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
2. Конвенція Ради Європи про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
3. Міжнародний пакт про громадські і політичні права ООН від 16.12.1966 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
4. Конституція України: Основний Закон України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30 Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради. 2001, № 25-26, ст.131. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
6. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради. 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88.
7. Кримінально-виконавчий кодекс України URL : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. № 80731-X / Верховна Рада України. Відомості Верховної Ради. 1984, додаток до № 51, ст.1122. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

Основна:

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник : у 3-х т. Загальні засади. Київ : ВД «Дакор», 2019. Т.1. 562 с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посіб. / Р. В. Вереша. – 2-ге вид. Київ : Центр учб. л-ри, 2012. 320 с.
3. Вереша Р.В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2022. 612 с.
4. Сухонос В.В. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / В. В. Сухонос. – Суми : Університетська книга, 2016. – 375 с.
5. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / за ред. А.С. Беніцького, В.С. Гуславського, О.О. Дудорова, Б.Г. Розовського. К.: Істина, 2011.
6. Дудоров О.О., Хавронюк М.І. Кримінальне право: навч. посібник / за заг. ред.М.І. Хавронюка. К.: Ваїте, 2014.
7. Кримінально-правові заходи в Україні: підручник /за ред. проф. О.В. Козаченка. Миколаїв: Іліон, 2015. 216 с.

8. Бабанли Р.Ш. Призначення покарання в Україні: теоретично-прикладні засади: монографія. Чернігів: Десна Поліграф, 2019. 488 с.
9. Кримінальне право (Особлива частина): підручник /за ред. О.О. Дудорова, Є.О. Письменського. Т.1 – Луганськ: видавництво «Елтон-2», 2022. – 780 с.
10. Ягунов Д.В. Практика Європейського суду з прав людини: питання кримінального судочинства. Одеса: Фенікс, 2015.

Додаткова:

1. Берзін П.С. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник : у 3-х т. Загальні засади. Київ : ВД «Дакор», 2019. Т.1. 562 с.
2. Вереша Р.В. Кримінальне право України на сучасному етапі. Загальна частина : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2022. 612 с.

Інформаційні ресурси:

Офіційний сайт Президента України	www.president.gov.ua/
Офіційний сайт Верховної Ради України	www.rada.gov.ua
Офіційний сайт Кабінету Міністрів України	www.kmu.gov.ua
Офіційний сайт Верховного Суду України	www.scourt.gov.ua
Офіційний сайт Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ	www.sc.gov.ua
Офіційний сайт Міністерства Юстиції України	www.minjust.gov.ua
Офіційний сайт Вищої ради юстиції України	www.vru.gov.ua
Національна академія правових наук України	www.aprnu.kharkiv.org
Освітній портал	www.osvita.org.ua
Обговорення правових питань "LIGA ONLINE"	www.liga.kiev.ua
Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського	www.nbuv.gov.ua
Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого	www.nplu.org
Бібліотека ім. Лесі Українки	www.lucl.lucl.kiev.ua
Бібліотека Верховної Ради України	www.lib.rada.gov.ua
Єдиний державний реєстр судових рішень.	http://reyestr.court.gov.ua
Судова влада України	https://court.gov.ua
Інформаційно – пошукова система «Нормативні акти України (НАУ)».	http://www.nau.ua